

Jaarverslag 2018 Stichting Kinderboek Cultuurbezit

Jaarverslag 2018 Stichting Kinderboek Cultuurbezit in Winsum

Op tal van fronten was 2018 een succesvol jaar voor de Stichting Kinderboek Cultuurbezit in Winsum. Zo maakten opnieuw meer bezoekers dan in voorgaande jaren kennis met de omvangrijke collectie kinder- en jeugdboeken in het KinderBoekenHuis. De lezingen die in de eerste helft van het verslagjaar werden georganiseerd waren volgeboekt, terwijl ook de openstelling op de zaterdag – vooral de laatste zaterdag van de maand als er een boekenmarkt op het programma staat – steeds meer in een behoefte blijkt te voorzien. Een van de hoogtepunten van 2018 was de grote tentoonstelling die werd gehouden over het kinderboek in de Tweede Wereldoorlog. Nevenactiviteiten zoals workshops van tekenaars en schrijvers trokken veel leerlingen van basisscholen. Ook op het personele vlak was goed nieuws te melden: zo halverwege het verslagjaar werd historicus Romke Visser uit Winsum benoemd tot directeur van het KinderBoekenHuis. Tot dat moment hadden twee leden van het bestuur die functie waargenomen.

Medewerkers en directie

Het aantal vrijwilligers/medewerkers dat betrokken was bij het KinderBoekenHuis bleef ook in het verslagjaar vrijwel stabiel: zo'n 20 medewerkers zetten zich in om de collectie van de Stichting Kinderboek Cultuurbezit in het KinderBoekenHuis te beheren en uit te bouwen. Bovendien vertegenwoordigden de medewerkers de stichting tijdens de vele activiteiten die ook in 2018 op het programma stonden. Medio juni trad een nieuwe directeur 'in dienst': de historicus Romke Visser uit Winsum. Eerst op tijdelijke basis en een paar maanden later gevolgd door een benoeming voor onbepaalde tijd. Na een veelzijdige loopbaan in wetenschap, bibliotheek- en redactiewerk, welzijnswerk en het onderwijs, werkt hij al enige tijd als zelfstandig adviseur en onderwijsontwikkelaar. In samenspraak met het bestuur en de medewerkers werkte de nieuwe directeur in de laatste maanden van het verslagjaar aan een beleidsplan op basis waarvan het KinderBoekenHuis weer jaren vooruit kan. In 2019 wordt dat plan besproken in het bestuur.

Comité van Aanbeveling

Er vonden in 2018 geen wijzigingen plaats in het Comité van Aanbeveling van de stichting. Het comité bestond op 31 december 2018 uit de volgende personen: mevrouw Els van Eijck van Heslinga (oud-directielid Koninklijke Bibliotheek) en de heren Jan Jutte (illustrator), Jaap Kramer (illustrator), Dolf Verroen (schrijver), Wim Daniels (taalkundige) en Jean Pierre Rawie (dichter). Beschermvrouwe van de stichting was ook in 2018 mevrouw L. Vonhoff-Luijendijk, voormalig lid van de Eerste Kamer. Na afsluiting van het verslagjaar en wel op 2 februari 2019 overleed zij op 92-jarige leeftijd. Zij en haar man Henk Vonhoff hebben vanaf de oprichting van de stichting in 1985 veel betekend voor het KinderBoekenHuis.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur bleef in het verslagjaar ongewijzigd. Op 31 december 2018 werd het bestuur gevormd door: Jan Kiewiet (voorzitter), Harm Post (secretaris), Jacob Stollenga (penningmeester), Edward Gerner en Oldy Oldenburger.

Donateurs

De stichting had aan het einde van het verslagjaar 287 donateurs en dat betekende een (zeer) lichte daling ten opzichte van het begin van het jaar (290 donateurs). Het bestuur heeft het voornemen om in de loop van 2019 met een actieplan te komen om het aantal donateurs substantieel te verhogen.

Representatie/publiciteit

Het informatieblad Moeder de Gans van het KinderBoekenHuis verscheen ook in 2018 in het inmiddels bekende ritme van eens per vier maanden. Ook in het verslagjaar stond het blad weer boordevol mededelingen/verslagen over de gang van zaken bij de stichting. Opnieuw was er weer ruimschoots aandacht voor verhalen die een inzicht geven over de ontwikkeling van het kinderboek, terwijl ook artikelen verschenen over de schrijvers van kinderboeken. In elke editie van het informatieblad zijn enkele vaste rubrieken opgenomen zoals De schatkamer van het Kinderboekenhuis en Wat uit de boeken valt. Via Facebook is het mogelijk de berichten digitaal te ontvangen. De burgemeester van Groningen, de heer Peter den Oudsten bezocht het KinderBoekenHuis waarbij 2 boeken geschreven door zijn vader zijn geschonken. Het KinderBoekenHuis is ook donateur van de Stichting Promotie Winsum, een organisatie die via diverse activiteiten 'reuring' in het dorp wil brengen. Tevens werden in het verslagjaar de banden verder aangehaald met de Ondernemersvereniging Winsum met als doel het dorp (meer) op de kaart te zetten als het toeristisch centrum van de regio. Samenwerking was er ook met organisaties als Een Joodse Erfenis, de Historische Vereniging Winsum-Obergum, de Rijksuniversiteit Groningen en de Stichting Oorlogs-en Verzetscentrum in Groningen bij tentoonstellingen en lezingen. In het verslagjaar hebben medewerkers van de stichting – zoals in voorgaande jaren – bezoeken gebracht aan campings en andere recreatieve voorzieningen in de provincie Groningen en mini-bibliotheken ingericht op tal van plekken. Vakantiegangers hebben hierdoor de mogelijkheid om in/voor hun tent, caravan of bed&breakfast kennis te maken met het KinderBoekenHuis.

Lezingen

In de eerste helft van 2018 werden in het KinderBoekenHuis een viertal lezingen gegeven onder de titel 'Einde-van-de-maand-lezingen.' Het spits werd in januari afgebeten door Maaïke Dicke uit Winsum, als docent Italiaans verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij liet aan de hand van filmfragmenten voorbeelden zien van het casten van kinderen in Italiaanse films. In februari volgde een lezing van de historicus Romke Visser onder de titel 'Als ich ein kleiner Junge war. De pedagogiek van Erich Kästner'. In maart volgde een inleiding van dr. Anneke de Vries over het honderdjarig bestaan van de kunstenaarsvereniging De Ploeg ('Avant Garde in Groningen. De Ploeg 1918-1928'). De serie werd in april afgesloten met een lezing van de publicist Ewoud Sanders met de titel 'Jeugdverhalen over jodenbekering en joden in jeugdboeken'. Die laatste lezing werd samen met de Stichting Een Joodse Erfenis georganiseerd. Alle lezingen waren 'uitverkocht' en dat betekende in de praktijk dat tussen de 30 en 35 belangstellenden op de vier zondagmiddagen in het KinderBoekenHuis aanwezig waren. Het is, gezien dit succes, de bedoeling om deze lezingencyclus in 2019 een vervolg te geven.

Boekenleggers

Ruim twee jaar geleden is het KinderBoekenHuis een samenwerking aangegaan met de Wetenschapswinkel Taal, Cultuur en Communicatie van de Rijksuniversiteit Groningen. Via de

Wetenschapswinkel kunnen studenten onderzoek doen naar de collectie van het KinderBoekenHuis. Inmiddels vonden al vijf studenten Neerlandistiek pareltjes op de Winsumer boekenplanken. Ze kozen hun eigen thema en schreven er hun scriptie over. Met onder meer als onderwerpen: na-oorlogse kinderboeken en de rolverdelingen tussen man en vrouw daarin, zeehelden in de historische jeugdboeken van Pieter Louwerse, het beeld van migranten in historische kinderboeken en hoe dieren op mensen lijken in kinderboeken over Reynart de Vos. Op 25 november hebben de betrokken – inmiddels – ex-studenten hun scripties toegelicht tijdens een speciale bijeenkomst in het KinderBoekenHuis. Die middag werden ook de eerste zogenaamde Boekenlopers gepresenteerd. Daarmee kan elke bezoeker ‘op reis’ langs meisjesboeken, zeehelden of dierverhalen.

Tentoonstellingen

Commissaris van de Koning René Paas opende op 15 september de expositie ‘Moeder, vertel eens wat van Adolf Hitler tot Snuf de Hond. Het kinderboek uit en over de Tweede Wereldoorlog.’ De basis van deze tentoonstelling vormde de grote collectie kinderboeken uit de Tweede Wereldoorlog die het KinderBoekenHuis op de planken heeft staan. De opening was het startschot van een reeks activiteiten voor scholieren. Zo kwamen groepen van basisscholen de expositie bezoeken. Een hoogtepunt was de prijsuitreiking van de verhalenwedstrijd voor kinderen uit de groepen 5,6,7 en 8 van het basisonderwijs die samen met het Dagblad van het Noorden was georganiseerd. Workshops werden gegeven door de schrijfster Martine Letterie en kunstenaar Jaap Stevens. Het programma voor de kinderen werd op 19 november afgesloten door de schrijver Koos Meinderts; hij las voor uit en vertelde over zijn boek ‘Naar het Noorden.’ De Tweede Wereldoorlog stond eerder in 2018 centraal tijdens een tentoonstelling over Biggles, een jeugdheld van weleer, Boeken, strips en attributen – vooral afkomstig van verzamelaar Wim Nieboer - vormden de kern van deze zomerexpositie over de legendarische vliegenier uit de boeken van Captain Johns.

Pronkjewailpad

Een kleine twee jaar geleden lukte het de organisatie van de Tocht om de Noord ‘te verleiden’ de route van deze tweedaagse wandeltocht door het KinderBoekenHuis te laten lopen; enkele duizenden deelnemers kwamen op die manier in (direct) contact met de unieke collectie kinder- en jeugdboeken van de stichting. In het verslagjaar 2018 was dat opnieuw het geval: 2500 deelnemers aan deze ‘monstertocht’ konden door de medewerkers van de stichting in het KinderBoekenHuis worden verwelkomd. Ons pand speelt overigens ook sinds 2018 een rol in een tweede route van de organisatie van Tocht om de Noord en wel in het zogeheten Pronkjewailpad; het KinderBoekenHuis is sinds april 2018 een van de stempelposten in Winsum. Als beloning – en herinnering – is er voor de wandelaars een Pronkjewail (Gronings voor juweeltje) in de vorm van een speciaal gedrukte boekenlegger. Enkele honderden wandelaars konden op die wijze worden genoteerd als bezoeker van het KinderBoekenHuis. Ongeveer datzelfde aantal wandelaars maakte in 2018 ook via het Pieterpad kennis met het KinderBoekenHuis; de route van dit befaamde pad loopt langs het pand van de Stichting Kinderboek Cultuurbezit.

VERKORT FINANCIËEL VERSLAG 2018

Balans Stichting Kinderboek Cultuurbezit

(bedragen x 1 euro)

	2018	2017		2018	2017
VASTE ACTIVA	0	0	RESERVES	78.392	66.778
			VOORZIENINGEN	2.000	15.000
VLOTTENDE ACTIVA	80.856	82.429	VLOTTENDE PASSIVA	464	650
TOTAAL	80.856	82.429	TOTAAL	80.856	82.428

Toelichting op de balans

Vaste activa:

De locatie Kerkpad 2 te Winsum is niet gewaardeerd daar de investeringskosten zijn bekostigd uit ontvangen subsidies en bijdragen

Vlottende activa:

Dit betreft voornamelijk liquide middelen (saldo van bankrekeningen).

Reserves:

Dit betreft de Algemene Reserve. Doelstelling van het Bestuur is de Algemene Reserve in stand te houden ter borging van de continuïteit van de Stichting Kinderboek Cultuurbezit

Het verloop van de Algemene Reserve over 2018 is als volgt:

Stand per 01-01-2018	66.778
Resultaat 2018	11.614
Stand per 31-12-2018	78.392

Voorzieningen:

De Stichting Moeder de Gans is in 2014 geliquideerd. Het positieve liquidatiesaldo van deze stichting is aan ons overgemaakt als bijdrage in de financiering van de nieuwe huisvesting. De Stichting Moeder de Gans had als verplichting het onderhouden van het graf van mevrouw Toos Zuurveen. Met het aannemen van het positieve liquidatiesaldo hebben we deze verplichting overgenomen. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen, is hiervoor een voorziening getroffen. In 2018 hebben we besloten de voorziening te verlagen daar de onderhoudskosten zeer beperkt zijn.

Vlottende passiva:

Deze post betreft voornamelijk nog te betalen crediteuren.

Resultatenrekening 2018 Stichting Kinderboek Cultuurbezit

(bedragen x 1 eur)

	2018	2017
INKOMSTEN	19.805	19.519
UITGAVEN		
huisvestingskosten	7.204	12.370
algemene kosten	1.052	13.181
totaal kosten	8.256	25.551
BEDRIJFSRESULTAAT	11.549	-6.032
rentebaten	65	277
RESULTAAT	11.614	-5.755

Toelichting op de resultatenrekening

Inkomsten:

Dit betreft bijdragen van donateurs, eenmalige giften, opbrengst van verkoop boeken, opbrengst lezingen, opbrengst advertentie's en opbrengst huur.

Huisvestingskosten:

Hieronder vallen o.a. energielasten, belastingen, verzekeringen en schoonmaakkosten.

Algemene kosten:

Hieronder vallen reis- en verblijfkosten, kosten representatie en de kosten van het informatieblad Moeder de Gans.

Overige informatie

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. Winsten worden toegerekend aan de periode ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.